

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Departamentul de Limba și Literatura Română și Științele Comunicării
Domeniul de studii	Limbă și literatură
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Limba și literatura română – Limba și literatura modernă (franceză, germană, italiană, spaniolă) Limba și literatura engleză - Limba și literatura română Limba și literatura ucraineană – Limba și literatura română

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	LIMBA ROMÂNĂ CONTEMPORANĂ. FONETICĂ, LEXICOLOGIE ȘI SEMANTICĂ				
Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Monica Geanina COCA				
Titularul activităților aplicative	Conf. univ. dr. Monica Geanina COCA/Asist. univ. dr. Delia VARTOLOMEI				
Anul de studiu	I	Semestrul	1	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categoriza formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DS
	Categoriza de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DI

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	4	Curs	2	Seminar	2	Laborator/lu crări practice	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	56	Curs	28	Seminar	28	Laborator/lu crări practice	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	15
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	15
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	12
II d) Tutoriat	-
III Examinări	2
IV Alte activități:	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	42
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	100
Numărul de credite	4

4. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• sală de curs dotată cu tablă; acces la bibliografie	
Desfășurare aplicații	Seminar	• sală de curs dotată cu tablă; acces la bibliografie

5. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP2 Își actualizează competențele lingvistice; CP3 Aplică reguli de gramatică și ortografie; CP5 Stăpânește normele lingvistice; CP9 Interacționează profesional în mediile de cercetare și profesionale; CP10 Sintetizează informații.
Competențe transversale	CT2 Respecta diversitatea valorilor si a normelor culturale; CT3 Lucrează în echipe.

6. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Cunoașterea noțiunilor fundamentale de fonetică, fonologie, ortografie, lexicologie și semantică necesare înțelegerii modului de funcționare a limbii române contemporane; formarea unei atitudini active față de limbă, concepută ca unitate în diversitate, cu interacțiuni între variante și compartimente, cu normele implicite și academice care generează funcționalitatea, mereu în devenire, impusă de nevoile de comunicare ale societății actuale.
Obiectivele specifice	O1: Cunoașterea și aprofundarea principalelor perspective teoretice din fonetica și lexicologia românească, fundamentate de lingviști de prestigiu din domeniu. O2: Definirea corectă a noțiunii de lexem, realizarea analizei semantice a cuvintelor; O3: Descrierea și întrebuițarea corectă a termenilor cu care operează disciplina.

7. Conținuturi

Curs:	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Fonetică. Aparatul vorbirii. Articularea și audiția sunetelor. Vocale și consoane. Trăsături distinctive O1, O2, O3	2	– expunerea; conversația; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie.
2. Fonologia. Fonemul (definiție). Alofone. Trăsături distinctive O1, O3	2	– expunerea; conversația; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie.
3. Sistemul fonologic al limbii române contemporane O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie.
4. Diftongi și triftongi. Alternanțe fonetice O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie.
5. Silaba. Reguli de despărțire a cuvintelor în silabe O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie
6. Unități fonetice suprasegmentale. Accentul. Intonația O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie
7. Introducere în lexicologie. Ramurile lexicologiei O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie
8. Unitățile fundamentale ale lexicului. Cuvântul și îmbinările stabile de cuvinte O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie
9. Lexeme și alolexeme. Sens și semnificație. Trăsăturile distinctive ale cuvântului. Raportul motivare/nemotivare O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie

10. Structura lexicului românesc. Fondul principal lexical. Masa vocabularului. Structura etimologică a lexicului românesc O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie
11. Organizarea lexicului. Omonime. Sinonime. Pleonasmul. Tautologia O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie
12. Antonime. Paronime. Atracții paronimice. Polisemia. Tropii. Modalități de schimbare a sensurilor O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie
13. Mijloace interne de îmbogățire a lexicului. Derivarea cu sufixe. Sufixoide. Derivarea cu prefixe. Prefixoide O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie
14. Compunerea. Conversiunea. Calcuri lingvistice O1, O3	2	– expunerea; conversația; demonstrația; problematizarea; învățarea prin descoperire	– modul de organizare a activității de predare: frontal; resurse materiale folosite în activitatea de predare: suport de curs; bibliografie

Bibliografie

ACADEMIA ROMÂNĂ, INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN – AL. ROSETTI”, *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române (DOOM 2)*, Univers Enciclopedic, București, 2005

ACADEMIA ROMÂNĂ, INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ „IORGU IORDAN”, *Îndreptar ortografic, ortoepic și de punctuație*, Ediția a V-a, Univers Enciclopedic, București, 1997

AVRAM, Mioara și colab., *Formarea cuvintelor în limba română (Prefixele)*, vol. III., Editura Academiei Române, București, 1978

AVRAM, Mioara, *Anglicismele în limba română actuală*, Editura Academiei Române, București, 1997

BIDU-VRÂNCEANU, Angela, *Structura vocabularului limbii române contemporane*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986

BIDU-VRÂNCEANU, Angela (coord.), *Lexic comun, lexic specializat*, Editura Universității din București, București, 2000

BIDU-VRÂNCEANU, Angela, CĂLĂRAȘU, Cristina, IONESCU RUXĂNDOIU, Liliana, MANCAȘ, Mihaela, Pană Dindelegan, Gabriela, *Dicționar general de științe - științe ale limbii (DSL)*, București, Editura Științifică, 1997 (ed. a II-a: Editura Nemira, 2001)

BIDU-VRÂNCEANU, Angela, Forăscu, Narcisa, *Limba română contemporană. Lexicul*, București, Humanitas Educațional, 2005

BUCĂ, Marin, EVSEEV, Ivan, *Probleme de semasiologie*, Editura Facla, Timișoara, 1976

CIOBANU, Fulvia, HASSAN, Finuța, *Formarea cuvintelor în limba română (Compunerea)*, vol. I, Editura Academiei Române, București, 1970

COTEANU, Ion, FORĂSCU, Narcisa, BIDU-VRÂNCEANU, Angela, *Limba română contemporană. Vocabularul*. Ediție revizuită și adăugită, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1985 (ediția I, 1975)

COTEANU, Ion (coordonator), *Limba română contemporană. Fonetica. Fonologia. Morfologia*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1985 (1986)

ENE, Ana, *Introducere în studiul vocabularului*, Editura Universității „Transilvania” din Brașov, 2004

ENE, Ana, *Introducere în lexicografie: probleme teoretice și aplicații*. Brașov, Editura Universității Transilvania, 2008

GRAUR, Al., *Tendențele actuale ale limbii române*, Editura Științifică, București, 1968

GUȚU-ROMALO, Valeria, *Corectitudine și greșală. Limba română de azi*, București, Humanitas Educațional, 2000

IORDAN, Iorgu, ROBU, Vladimir, *Limba română contemporană*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978

LOZBĂ, Mihai, *Istoria cuvântului românesc*, Editura PIM, Iași, 2011

MOCANU, Marin Z., Bănică Gheorghe, *Limba română contemporană. Formarea cuvintelor*, Editura Tiparg, Pitești,

2010
 MOROIANU, Cristian, *Dublete și triplete etimologice în limba română*, Editura Universității din București, 2005
 PUȘCARIU, Sextil, *Limba română*, vol. II. *Rostirea*. Ediție îngrijită de Magdalena Vulpe. Studiu introductiv de Andrei Avram, București, 1994
 ROSETTI, Al., *Introducere în fonetică* (ediția a IV-a), București, 1967
 SALA, Marius (coordonator), *Vocabularul reprezentativ al limbilor romanice*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1988
 STAN, Ioan Teodor, *Fonetica*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1996
 SLAMA-CAZACU, Tatiana, *Confuzii, greșeli, prostii și răutăți în limba română, azi*, București, Tritonic Publishing, 2010
 STOICHIȚOIU-ICHIM, Adriana, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică, influențe, creativitate*, Editura All, București, 2001

Bibliografie minimală

BIDU-VRĂNCEANU, Angela, *Structura vocabularului limbii române contemporane*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986
 COTEANU, Ion, FORĂSCU, Narcisa, BIDU-VRĂNCEANU, Angela, *Limba română contemporană. Vocabularul*. Ediție revizuită și adăugită, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1985
 STOICHIȚOIU-ICHIM, Adriana, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică, influențe, creativitate*, Editura All, București, 2001

Aplicații (Seminar):	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Seminar introductiv. Prezentarea temelor de seminar și indicarea bibliografiei	2	– conversația; problematizarea; învățarea prin descoperire; exercițiul	– modul de organizare a activității de predare: frontal, pe grupe; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: fișe de lucru cu exerciții.
2. Vocale și consoane. Definiție, criterii de clasificare ale acestora; hiatul, diftongi și triftongi, alternanțe fonetice. Exerciții O1, O3	4	– conversația; problematizarea; învățarea prin descoperire; exercițiul	– modul de organizare a activității de predare: frontal, pe grupe; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: fișe de lucru cu exerciții.
3. Modificări fonetice condiționate. Definirea, clasificarea și identificarea acestora. Exerciții aplicative. O1, O3	4	– conversația; problematizarea; învățarea prin descoperire; exercițiul	– modul de organizare a activității de predare: frontal, pe grupe; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: fișe de lucru cu exerciții.
4. Principiile ortografiei și ortoepiei actuale: principiul fonetic (fonologic), principiul morfologic, principiul sintactic, principiul silabic, principiul tradițional-istoric (etimologic), principiul simbolic O1, O3	4	– conversația; problematizarea; învățarea prin descoperire; exercițiul	– modul de organizare a activității de predare: frontal, pe grupe; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: fișe de lucru cu exerciții.
5. Test semestrial de verificare a cunoștințelor	2		
6. Organizarea lexicului. Omonimia. Sinonima. Pleonasmul. Tautologia. Antonimia. Polisemia. Paronimia. O1, O3	6	– conversația; problematizarea; învățarea prin descoperire; exercițiul	– modul de organizare a activității de predare: frontal, pe grupe; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: fișe de lucru cu exerciții.
7. Mijloace interne și externe de îmbogățire a lexicului. O1, O3	6	– conversația; problematizarea; învățarea prin descoperire; exercițiul	– modul de organizare a activității de predare: frontal, pe grupe; – resurse materiale folosite în activitatea de predare: fișe de lucru cu exerciții.
Bibliografie			

BIDU-VRĂNCEANU, Angela (coord.), *Lexic comun, lexic specializat*, Editura Universității din București, București, 2000

BIDU-VRĂNCEANU, Angela, CĂLĂRAȘU, Cristina, IONESCU RUXĂNDOIU, Liliana, MANCAȘ, Mihaela, Pană Dindelegan, Gabriela, *Dicționar general de științe - științe ale limbii (DSL)*, București, Editura Științifică, 1997 (ed. a II-a: Editura Nemira, 2001)

BIDU-VRĂNCEANU, Angela, Forăscu, Narcisa, *Limba română contemporană. Lexicul*, București, Humanitas Educațional, 2005

ENE, Ana, *Introducere în studiul vocabularului*, Editura Universității „Transilvania” din Brașov, 2004

ENE, Ana, *Introducere în lexicografie: probleme teoretice și aplicații*. Brașov, Editura Universității Transilvania, 2008

GUȚU-ROMALO, Valeria, *Corectitudine și greșală. Limba română de azi*, București, Humanitas Educațional, 2000

IORDAN, Iorgu, ROBU, Vladimir, *Limba română contemporană*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978

LOZBĂ, Mihai, *Istoria cuvântului românesc*, Editura PIM, Iași, 2011

MOCANU, Marin Z., Bănică Gheorghe, *Limba română contemporană. Formarea cuvintelor*, Editura Tiparg, Pitesti, 2010

MOROIANU, Cristian, *Dublete și triplete etimologice în limba română*, Editura Universității din București, 2005

SLAMA-CAZACU, Tatiana, *Confuzii, greșeli, prostii și răutăți în limba română, azi*. București, Tritonic Publishing, 2010

STOICHÎTOIU-ICHIM, Adriana, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică, influențe, creativitate*, Editura All, București, 2001

Bibliografie minimală

SLAMA-CAZACU, Tatiana, *Confuzii, greșeli, prostii și răutăți în limba română, azi*, București, Tritonic Publishing, 2010

STOICHÎTOIU-ICHIM, Adriana, *Vocabularul limbii române actuale. Dinamică, influențe, creativitate*, Editura All, București, 2001

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținuturile cursului contribuie la formarea competențelor asociate acestui program de studiu și este în concordanță cu alte programe similare din țară.

9. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Criteriile generale de evaluare (corectitudinea cunoștințelor, coerența în argumentare) (CP 2); • Criterii specifice disciplinei (utilizarea corectă a terminologiei de specialitate, analiza corectă a fenomenelor fonetice și lexicale) (CP 1, CP 2, CP 3); 	Probă scrisă, urmată de verificarea orală a gradului de îndeplinire a cerințelor din lucrarea scrisă	50%
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> • Participare activă la activitățile de seminar (CT 1); • Criterii specifice disciplinei (utilizarea corectă a terminologiei de specialitate, analiza corectă a fenomenelor fonetice și lexicale) (CP 1, CP 2, CP 3). 	Probă scrisă, urmată de verificare orală.	50%

9.1. Standard minim de performanță evaluare la curs

- însușirea principalelor noțiuni prezentate la curs;
- cunoașterea problemelor de bază din domeniu.

9.2. Standard minim de performanță evaluare la activitatea aplicativă

- capacitate de transfer a informațiilor de specialitate;
- exemple analizate, comentate.

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
24.09.2024		

Data avizării	Semnătura responsabilului de program
25.09.2024	

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
26.09.2024	

Data aprobării în Consiliul facultății	Semnătura decanului
27.09.2024	